

بسم الله الرحمن الرحيم

به: جناب آقای دکتر علیرضا زاکانی
شهردار محترم تهران

موضوع: مصوبه الزام شهرداری تهران به ارتقای ایمنی معابر و عرصه های عمومی شهر تهران

سلام علیکم؛

طرح «الزام شهرداری تهران به ارتقای ایمنی معابر و عرصه های عمومی شهر تهران» مثبت به شماره 160/16831 مورخ 1402/08/17 در دوپست و ششمین جلسه رسمی دوره ششم شورای اسلامی شهر تهران منعقد در تاریخ 1402/10/17 مطرح و پس از بررسی و مذاکرات انجام شده، طرح مذکور با لحاظ اصلاحات بعمل آمده مشتمل بر ماده واحده با اتفاق آرای موافق اعضای شورای اسلامی شهر تهران (بیست عضو حاضر در جلسه در زمان رأیگیری) به تصویب رسید که جهت اقدام ایفاد و ابلاغ می شود.

وفق ماده نودم (90) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب 1375/3/1 و اصلاحات بعدی آن، مصوبه مزبور در صورتی که تا دو هفته پس از تاریخ ابلاغ مورد اعتراض مسئولین ذیربط قرار نگیرد لازم الاجرا خواهد بود. / م 40 ط 6

مهدی چمران

رئیس شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت: - رئیس محترم مجمع نمایندگان استان تهران در مجلس شورای اسلامی جهت استحضار و ابلاغ به نمایندگان محترم مردم تهران .
- فرماندار محترم تهران جهت استحضار.

- اعضای محترم شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار .

- رئیس محترم کمیته تنقیح مصوبات شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار و دستور اقدام مقتضی .

- رئیس محترم شورای اسلامی استان تهران جهت استحضار .

- معاون محترم نظارت و پیگیری اداره کل اداری و اجرایی شورای اسلامی شهر تهران .

- دفتر هیات رئیسه و مصوبات (40 ط 6- شناسه : 3191).

جمهوری اسلامی ایران

شماره:
تاریخ:
پیوست:

مشخصات مصوبه

عنوان:

« الزام شهرداری تهران به ارتقای ایمنی معابر و عرصه های عمومی شهر تهران »

(مشتمل بر ماده واصله و چهار (۴) تبصره)

به انضمام گردش کار تصویب

شناسه مصوبه : ۳۱۹۱

رده بندی مصوبه : (۶/۴۰۲/۲۰۶/۲)

مصوب دویست و ششمین جلسه رسمی

دوره ششم شورای اسلامی شهر تهران

به تاریخ هفدهم دی ماه

سال ۱۴۰۲

این مصوبه در سامانه جامع مصوبات شورای اسلامی شهر تهران به نشانی <http://laws.tehran.ir> قابل دسترسی است.

شناسه مصوبه: ۳۱۹۱

رده‌بندی مصوبه: ۶/۴۰۲/۲۰۶/۲

ماده واحده :

به استناد وظایف قانونی مندرج در بندهای هشتم (۸) و بیست و دوم (۲۲) و بیست و سوم (۲۳) ماده هشتادم قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی شهر و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ اصلاحات و الحاقات بعدی آن و وفق مفاد بند چهاردهم (۱۴)، هفتم (۷) و بیست و پنجم (۲۵) ماده ۵۵ قانون شهرداری ها و احکام پنجاه و نهم (۵۹)، شصت و دوم (۶۲)، شصت و سوم (۶۳) و شصت و چهارم (۶۴) برنامه چهارم تحول و پیشرفت شهر تهران بر مبنای تحقق عدالت شهری (۱۴۰۴-۱۴۰۱) مصوب شورای اسلامی شهر تهران -بلاغی به شماره ۱۶۰/۳۰۳۰/۲۶۰۷۰ به تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۳ و در راستای مصوبات یکصد و شصت و ششمین جلسه شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور، شهرداری تهران موظف است در راستای تامین حقوق عامه شهروندی، نظم عمومی در تردد و ایمنی پیاده راه ها و شبکه معابر شهر تهران در حوزه های مختلف عملکردی شهرداری در عرصه های عمومی با همکاری دستگاه های اجرایی ذیربط و ارگان های مسئول نسبت به ارایه برنامه و تهیه دستورالعمل های مربوطه با رعایت نکات و الزامات زیر ظرف سه ماه اقدام نموده و گزارش آن را به شورای اسلامی شهر تهران ارایه نماید:

۱- به روز رسانی دستورالعمل های ایمنی و نظارتی منطبق بر مقررات ملی ساختمان برای کلیه پروژه های مربوط به عملیات ساختمانی اعم از دیوی مصالح، طراحی جانمایی استقرار ماشین آلات ساختمانی، نصب داربست و نظایر آن که منجر به انسداد، سد معبر و محدود سازی پیاده راه ها و اختلال در تردد، افزایش بار ترافیکی و مخاطرات برای شهروندان می گردد.

۲- به روز رسانی دستورالعمل های ایمنی و نظارتی حفاری انشعابات و مسیرهای ترانше های عملیات اجرایی سازمان های خدمات رسان که منجر به انسداد، سد معبر و محدود سازی شبکه معابر و راه های عمومی و اختلال در تردد اشخاص و وسایل نقلیه می گردد.

۳- در راستای نظام مند نمودن فرآیندها و هماهنگی واحدهای مرتبط شهرداری تهران، سازمان ها و سایر دستگاه های اجرایی و نظارتی ذیربط، شهرداری تهران مکلف است با استفاده از ظرفیت سامانه های هوشمند موجود در شهرداری یا سازمان های مرتبط از جمله سازمان همیاری شهرداری های استان تهران، «طرح های ارتقاء ایمنی معابر، عرصه های عمومی و شبکه راه ها» را اجرا نماید. در صورت عدم وجود سامانه هوشمند در راستای اجرای طرح، شهرداری تهران موظف است ظرف

شناسه مصوبه: ۳۱۹۱

رده‌بندی مصوبه: ۶/۴۰۲/۲۰۶/۲

مدت شش ماه از ابلاغ این مصوبه نسبت به ایجاد و راه اندازی سامانه هوشمند جهت نظام‌مند نمودن فرآیندهای اجرایی و نظارتی اقدام نماید.

۴- به منظور رعایت الزامات ایمنی در معابر و عرصه های عمومی و فضاهای مجاور کلیه پروژه های اجرایی، نقشه های ایمنی، ضوابط و چک لیست های فنی و نظارتی می بایست طراحی و ابلاغ گردد.

۵- بر اجرای دقیق الزامات سلامت، ایمنی و محیط زیست (HSE) در راستای نظام نامه (HSE) شهرداری تهران در حوزه شهروندی با هدف پیشگیری از وقوع حوادث و افزایش ایمنی شهروندان در معابر و عرصه های عمومی شهر تهران کنترل و نظارت نماید.

۶- اصلاحات کالبدی ایمنی در معابر از قبیل استانداردسازی سرعت گیرها، دست اندازها، گارد ریل ها، موانع ترافیکی و حذف موانع زاید خطر آفرین در معابر را در اولویت اقدام قرار داده و همچنین ضمن توانمند سازی شهرداری تهران در مقابله با خطر نشست معابر شهری نسبت به شناسایی فروچاله ها، و نشست های موضعی معابر شهر و انجام تمهیدات لازم اقدام نماید.

تبصره یکم (۱) :

شهرداری تهران موظف است به استناد عناوین بهاء خدمات شهرداری ها مندرج در جدول سوم «دستورالعمل اجرایی قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها» -ابلاغی به شماره ۲۰۲۸۶۵ به تاریخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۸ وزارت کشور با عناوین «بهای خدمات ارایه و تصویب طرح ایمن سازی معابر در زمان عملیات کارگاهی» و «بهای خدمات بهره برداری از معابر و فضاهای عمومی شهری دارای شرایط فنی و ایمنی و عدم ایجاد مزاحمت در تردد» برای تامین هزینه ها و درآمدهای پایدار شهرداری هزینه های طراحی نقشه و نظارت ارتقای ایمنی معابر مجاور پروژه های ساختمانی و سایر عملیات عمرانی را محاسبه و لایحه بهای خدمات مزبور را برای اجرا در سال آتی جهت سیر مراحل تصویب به شورای اسلامی شهر تهران ارایه نماید.

تبصره دوم (۲) :

کلیه فعالیت های عمرانی و خدمات شهری شهرداری تهران و سایر دستگاه های اجرایی نیز مشمول رعایت ضوابط این مصوبه می باشند.

شناسه مصوبه: ۳۱۹۱

رده‌بندی مصوبه: ۶/۴۰۲/۲۰۶/۲

تبصره سوم (۳):

شهرداری تهران (با محوریت معاونت فنی و عمرانی و با استفاده از ظرفیت های نظام فنی و اجرایی شهرداری تهران) موظف است با تشکیل کمیته ای با حضور همه سازمان های مسئول و نهادی ذیربط حداکثر ظرف مدت شش ماه نسبت به احصا کلیه بخشنامه ها و دستورالعمل های مرتبط با اهداف مصوبه اقدام و با یکپارچه سازی و به روز رسانی آنها با هماهنگی اعضای کمیته دستورالعمل ها و فرآیند های اجرایی را بازنگری، تدوین و جهت تایید به شورای اسلامی شهر تهران ارایه نماید.

تبصره چهارم (۴):

شهرداری تهران مجاز است برای اجرای فرآیند ها و طراحی نقشه های ایمنی معابر و عرصه های عمومی حسب مورد علاوه بر ظرفیت های دستگاه های اجرایی و نظارتی از ظرفیت تخصصی بخش خصوصی نیز استفاده نماید. ۶/۴۰۲ م ۳۱۹۱

شناسه مصوبه: ۳۱۹۱

رده‌بندی مصوبه: ۶/۴۰۲/۲۰۶/۲

گردش کار تصویب

طرح « الزام شهرداری تهران به ارتقای ایمنی معابر و عرصه های عمومی شهر تهران » با امضای پانزده نفر از اعضای شورا (دوره ششم) با قید یک فوریت ارائه و به شماره ۱۶۰/۱۶۸۳۱ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۷ در دبیرخانه شورای اسلامی شهر تهران ثبت و بررسی یک فوریت طرح مزبور در صد و نود و یکمین جلسه منعقد در تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۱ مطرح و با شانزده رأی موافق اعضای شورای اسلامی شهر تهران از هفده عضو حاضر در جلسه در زمان رأی گیری اکثریت آرای موافق را احراز نمود و طی نامه شماره ۱۶۰/۱۷۲۱۸ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۳ جهت بررسی به کمیسیون های عمران و حمل و نقل و سلامت، محیط زیست و خدمات شهری به عنوان کمیسیون مشترک ارجاع شد . پس از وصول گزارش مشترک کمیسیون های مذکور به شماره ۱۶۰/۲۰۹۳۸ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۱ بررسی طرح مزبور در دستور دویست و ششمین جلسه رسمی شورای اسلامی شهر تهران منعقد در تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۷ قرار گرفت . در جلسه مزبور پس از قرائت و استماع گزارش کمیسیون مزبور و مذاکرات انجام شده، کفایت مذاکرات اعلام و با لحاظ موارد پیشنهادی ، در خصوص مفاد آن مشتمل بر ماده واحده و چهار (۴) تبصره اخذ رأی انجام شد که با اتفاق آرای موافق اعضای شورای اسلامی شهر تهران (بیست عضو حاضر در جلسه در زمان رأی گیری) به تصویب رسید. / م ۳۱۹۱ / ۴۰ ط ۶

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۹/۲۸
شماره: ۲۰۲۸۶۵

بسمه تعالی

استاداران محترم سراسر کشور

سلام علیکم

در اجرای تبصره (۱) ماده (۲) قانون در آمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری های کشور و به منظور هماهنگی، ایجاد وحدت رویه و رعایت هر چه دقیق تر قوانین و مقررات در خصوص وضع عوارض و بهای خدمات توسط شوراهای اسلامی شهر و بخش، به پیوست دستورالعمل اجرایی عناوین عوارض و بهای خدمات و ترتیبات وصول آنها جهت اجراء ابلاغ می گردد. مقتضی است مراتب به کلیه ذینفعان منعکس و نظارت لازم در خصوص اجرای آن صورت پذیرد.

احمد وحیدی

سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور

شماره ثبت: ۵۱۷۴۰

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۹/۲۹

رونوشت:

جناب آقای جمالی نژاد معاون محترم عمران و توسعه امور شهری و روستایی جهت آگاهی.
جناب آقای سلیمی رئیس محترم سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور جهت آگاهی.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

تاریخ: ۱۴۰۲/۹/۲۸
شماره: ۲۰۲۸۶۵

بسمه تعالی

استاذاران محترم سراسر کشور

سلام علیکم

در اجرای تبصره (۱) ماده (۲) قانون در آمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری های کشور و به منظور هماهنگی، ایجاد وحدت رویه و رعایت هر چه دقیق تر قوانین و مقررات در خصوص وضع عوارض و بهای خدمات توسط شوراهای اسلامی شهر و بخش، به پیوست دستورالعمل اجرایی عناوین عوارض و بهای خدمات و ترتیبات وصول آنها جهت اجراء ابلاغ می گردد. مقتضی است مراتب به کلیه ذینفعان منعکس و نظارت لازم در خصوص اجرای آن صورت پذیرد.

احمد وحیدی

وزیر کشور

مسجد سجاده انوشیروانی معاون امور شهرداریها سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور	مهیار نورعلی معاون امور دهیاریها سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور	حسین بهشتار مدیرکل دفتر حقوقی و امور قراردادهای سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور	محمد جوانمردی مدیرکل دفتر برنامه ریزی و بوجه سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور
	مهدی سلیمی رئیس سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور	محمد جوانمردی سرپرست معاونت توسعه مدیریت و سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور	

(Handwritten signatures and stamps at the bottom of the page)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

تاریخ: ۱۳۰۲/۹/۲۸
شماره: ۲۰۲۸۷۵

بسمه تعالی

دستورالعمل اجرایی موضوع تبصره (۱) ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری و دهیاری ها

به موجب تبصره (۱) ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها که اشعار می دارد: "عناوین عوارض و ترتیبات وصول آن با پیشنهاد شورای اسلامی شهرها و بخش ها پس از تأیید شورای عالی استان ها، تهیه گردیده و دستورالعمل آن حداکثر تا پایان آذرماه هر سال توسط وزیر کشور، تصویب و ابلاغ می شود." و همچنین بند (۹) جزء (الف) تبصره (۱) قانون مذکور که بهاء خدمات شهرداری ها را منحصر به عناوین مندرج در دستورالعمل مذکور نموده است، وزارت کشور در راستای اجرای قانون فوق الاشاره و ارتقای بهبود عملکرد شهرداری ها و دهیاری ها دستورالعمل مربوط به عناوین عوارض و بهاء خدمات و ترتیبات وصول آن ها را به شرح ذیل جهت اقدام لازم ابلاغ می نماید.

فصل اول - تعاریف:

ماده (۱) عوارض محلی: وجوهی است که برای تأمین بخشی از هزینه های شهر و روستا بر مواردی اعم از اراضی، مستحدثات، تأسیسات، تبلیغات معابر و فضاهای درون شهری و روستایی و ارزش افزوده ناشی از اجرای طرح های توسعه شهری و روستایی و دارایی های غیرمنقول مطابق قوانین و مقررات تعیین می گردد و عناوین و ترتیبات وصول آن در این دستورالعمل تعیین شده است.

ماده (۲) بهاء خدمات: کارمزدی است که شهرداری، سازمان ها، مؤسسات و شرکت های وابسته به شهرداری ها و یا دهیاری ها در چارچوب قوانین و مقررات در ازای ارائه خدمات مستقیم، وصول می کنند و عناوین آن در این دستورالعمل تعیین شده است.

ماده (۳) قانون: منظور از قانون در این دستورالعمل قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها مصوب سال ۱۴۰۱ می باشد.

ماده (۴) شوراها: منظور از شوراها در این دستورالعمل شوراهای اسلامی شهر و بخش می باشد.

فصل دوم - ضوابط تنظیم عناوین عوارض و بهاء خدمات:

ماده (۵) کلیه مفاد این دستورالعمل با لحاظ ضوابط موضوع ماده (۶۲) قانون شهرداریها، ماده (۳۰) آئین نامه مالی شهرداریها و تبصره ذیل ماده (۳۷) آئین نامه مالی دهیاریها تنظیم گردیده است.

تاریخ: ۱۴۰۲/۹/۲۸
شماره: ۲۰۲۸۶۵

ماده ۶) مسئول وصول عوارض در محدوده و حریم شهر، شهرداری و در محدوده روستا، دهیاری می‌باشد. همچنین مسئول وصول بهاء خدمات در محدوده و حریم شهر، شهرداری یا سازمان‌ها و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته و در محدوده روستا، دهیاری می‌باشد.

ماده ۷) شوراها باید نسبت به تصویب عناوین عوارض و بهاء خدمات و نحوه محاسبه آن‌ها منطبق بر ضوابط این دستورالعمل بنا به پیشنهاد شهرداری یا دهیاری و یا شورای روستای مربوطه در مهلت قانونی اقدام نمایند. همچنین شهرداری یا دهیاری و یا شوراهای مربوطه در تدوین نحوه محاسبه عوارض و بهاء خدمات صرفاً می‌تواند از شاخص‌های مندرج در این دستورالعمل جهت تدوین ضابطه محاسبه عوارض و بهاء خدمات استفاده نماید.

تبصره ۱) تصویب عناوین عوارض و بهاء خدمات با توجه به شرایط و مقتضیات شهرها و روستاها صورت می‌گیرد و ضرورتی برای تصویب همه عناوین عوارض و بهاء خدمات موضوع این دستورالعمل در شهرها و روستاها وجود ندارد.

تبصره ۲) استفاده از شاخص ارزش معاملاتی املاک موضوع ماده (۶۴) قانون مالیات‌های مستقیم علاوه بر ضریب تعدیل پیشنهادی برای هریک از شاخص‌ها (طبق بند ۷) قسمت (الف) ماده (۲) قانون، به عنوان شاخص محاسبه عوارض و بهاء خدمات برای هر یک از عناوین که شورا لازم بداند، امکان‌پذیر خواهد بود. صرفاً در مواردی که هیچ شاخصی جهت تدوین ضابطه محاسبه عوارض، بهاء خدمات و ترتیبات وصول آن در جدول مربوطه تعیین نشده است، پیشنهاد دهندگان می‌توانند با توجه به عنوان و مقتضیات محلی و با رعایت ضوابط نسبت به تعریف شاخص و استفاده از آن در رابطه محاسبه میزان عوارض و بهاء خدمات استفاده نمایند.

ماده ۸) مطابق با بند (۸) ماده (۲) قانون، حداکثر نرخ رشد عوارض برای سال بعد نسبت به سال جاری برابر با میزان نرخ تورم اعلامی توسط مراجع ذیصلاح با احتساب میانگین نرخ تورم یکساله، سه ماهه سال گذشته (دی، بهمن، اسفند) و نه ماهه سال جاری (پایان آذرماه) خواهد بود. در مواردی که میزان عوارض در سال جدید از میزان عوارض در سال قبل به اضافه تورم اعلامی بیشتر گردد شهرداری مکلف است میزان عوارض را تا سقف عوارض سال قبل به اضافه تورم دریافت نماید و در هر صورت دریافت وجه مازاد بر میزان تورم اعلام شده توسط مراجع ذیصلاح خلاف قانون است.

ماده ۹) عناوین و نرخ عوارض و بهاء خدمات مصوب توسط شوراها باید برای کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی یکسان باشد و نباید بین اشخاص در ضوابط محاسبه هیچ‌گونه تفاوت و تبعیض ایجاد گردد.

ماده ۱۰) وضع و وصول هر نوع عنوان عوارض و بهاء خدمات خارج از چارچوب این دستورالعمل از ابتدای سال ۱۴۰۳ ممنوع می‌باشد. در مواردی که در مهلت تعیین شده شهرداری‌ها و یا دهیاری‌ها نسبت به تصویب و یا تایید تعرفه عوارض قانونی خود و اعلان عمومی آن اقدام ننمایند، می‌توانند عوارض و بهای خدمات را براساس عناوین و ضوابط دفترچه تعرفه سال ۱۴۰۲ و صرفاً برای مواردی که عنوان تعرفه و ضوابط وصول آن با این دستورالعمل مغایرتی نداشته باشد، وصول نمایند.

فصل سوم - ضوابط اجرایی:

ماده ۱۱) مهلت قانونی پرداخت عوارض و بهاء خدمات باید پس از تصویب شورا در صورت حساب (اعم از الکترونیکی یا چاپی) توسط صادرکننده به مؤدی ابلاغ گردد. (رعایت ماده ۹ قانون درآمد پایدار در این بخش ضرورت دارد).

ماده ۱۲) شهرداری‌ها مکلف هستند قبل از هر گونه اقدام قانونی برای وصول عوارض و بهای خدمات، نسبت به ابلاغ آنها به مودیان اقدام نمایند.

ماده ۱۳) مبالغ مربوط به عوارض و بهاء خدمات که قبل از ابلاغ این دستورالعمل قطعی شده است، طبق قوانین مربوطه وصول می‌شود.

ماده ۱۴) مستند به بند (۱) ماده (۵۵) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۴۰۰ (تنفیذ تبصره (۳) ماده (۵۰) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۸۷) کلیه قوانین و مقررات مربوط به اعطای تخفیف یا معافیت از پرداخت عوارض یا وجوه به شهرداری و دهیاری قبل از تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۲ ملغی شده است.

ماده ۱۵) کلیه افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور به عنوان اقشار کم‌درآمد تلقی شده و از پرداخت عوارض صدور پروانه ساختمانی برای یکبار و یک واحد معاف خواهند بود و در مورد ایثارگران نیز ماده (۶) قانون جامع خدمات رفاهی به ایثارگران ملاک عمل می‌باشد. ضمناً این معافیت فقط یکبار و تا سقف الگوی مصرف شامل افراد مشمول می‌گردد.

تبصره: تخفیف‌های مندرج در ماده (۵) قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، طبق مفاد قانون مذکور و تبصره (۱) ذیل آن بایستی اعمال گردد.

ماده ۱۶) شهرداری‌ها می‌توانند بر اساس تکالیف مندرج در قوانین (ماده ۳۲ آئین نامه مالی شهرداری‌ها) نسبت به تقسیط عوارض و بهاء خدمات طبق شیوه نامه تقسیط که به تصویب شورای اسلامی شهر برسد، حداکثر به مدت ۳۶ ماه اقدام نمایند و در صورت تقسیط، شورای اسلامی شهر می‌تواند هنگام تصویب عوارض صدور پروانه ساختمانی هزینه تقسیط این عوارض را در اجرای ماده ۵۹ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر ارتقای نظام مالی کشور لحاظ نماید.

ماده ۱۷) تقسیط عوارض در دهیاری‌ها می‌بایست منطبق بر مفاد ماده (۳۸) آیین‌نامه مالی دهیاری‌ها انجام پذیرد به نحوی که دهیاری مطالبات خود را با اقساط حداکثر ۳۶ ماهه مطابق دستورالعملی که به پیشنهاد دهیار به تصویب شورای اسلامی بخش مربوطه می‌رسد، دریافت نماید.

ماده ۱۸) شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مکلف‌اند هنگام صدور پروانه ساختمانی کلیه مطالبات معوقه و جرائم متعلقه موجود ملک را تعیین تکلیف نمایند. صدور مقاصد حساب مالی و یا گواهی نقل و انتقال منوط به تسویه حساب با شهرداری یا دهیاری مربوطه می‌باشد.

ماده ۱۹) شهرداری‌ها مکلفند بموجب ماده (۵۹) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور حداکثر تا یک هفته پس از پرداخت نقدی یا تعیین تکلیف نحوه پرداخت عوارض به صورت نسبه حسب ضوابط مربوطه، نسبت به صدور و تحویل پروانه ساختمان متقاضی اقدام نمایند. دریافت هرگونه وجه به صورت علی الحساب قبل از صدور فیش قطعی عوارض یا بهای خدمات ممنوع می‌باشد.

تاریخ: ۱۳۹۲/۹/۲۸
شماره: ۲-۲۸۶۵

ماده ۲۰) شهرداری ها برای املاک مشمول ماده واحده قانون تعیین وضعیت املاک واقع در طرح های دولتی و شهرداری ها، پس از گذشت مدت زمان قانونی و با رعایت شرایط مندرج در قانون مذکور، براساس ضوابط طرح توسعه شهری تا سقف تراکم مجاز، نسبت به صدور پروانه ساختمانی اقدام و عوارض مربوطه را طبق مندرجات پروانه صادره وصول می نمایند.

ماده ۲۱) در صورت استفاده از ارزش معاملاتی موضوع ماده (۶۴) قانون مالیات های مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی ضریب تعدیل موضوع تبصره (۳) قانون مذکور، باید در محاسبه عوارض لحاظ گردد. مبنای ارزش معاملاتی آخرین دفترچه تقویم املاک ملاک عمل در زمان تصویب عوارض خواهد بود. ملاک عمل استفاده از مصوبه موضوع تبصره (۳) ماده (۶۴) قانون مالیات های مستقیم برای محاسبه عوارض سال ۱۴۰۳ ابلاغیه شماره ۱۰۹۷۷۹/ت/۱۳۴۱ هـ مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۲ هیئت محترم وزیران معادل ۱۴ درصد می باشد.

ماده ۲۲) مطابق تبصره (۲) ماده (۲۹) قانون نوسازی و عمران شهری، شهرداری ها و دهیاری ها موظف اند، تاریخ اتمام عملیات ساختمانی را با رعایت مقررات ملی ساختمان، براساس شرایط جغرافیایی، آب و هوایی، موقعیت ملک و نوع سازه، طبق ضوابط مندرج در جدول ذیل در پروانه های صادره درج نمایند.

ردیف	مساحت زیربنا (مترمربع)	حداقل زمان اتمام عملیات (ماه)
۱	تا ۳۰۰	۱۲
۲	۳۰۰-۲۰۰۰	۲۴
۳	۲۰۰۰-۵۰۰۰	۳۶
۴	۵۰۰۰-۱۰۰۰۰	۴۸
۵	بیش از ۱۰۰۰۰	۶۰

ماده ۲۳) شهرداری ها و دهیاری ها موظف اند کلیه عناوین و نحوه محاسبه آن ها را پس از طی مراحل قانونی و در بازه زمانی مندرج در قانون (پایان بهمن ماه) برای اجرا در سال بعد از طریق پورتال سازمانی و یا روزنامه کثیرالانتشار به اطلاع عموم برسانند. در صورت عدم اعلام عمومی در زمان قانونی مطابق تبصره (۳) ماده (۲) قانون با مستنکفان برخورد می گردد.

ماده ۲۴) در مواردی که شهرداری ها، دهیاری ها و نمایندگان قانونی آن ها، در طول سال موظف به ارائه خدمت جدید بشوند که بهاء خدمات آن در عناوین پیوست پیش بینی نشده است پس از پیشنهاد شورای مربوطه به شورای عالی استان ها، شورای مذکور عنوان جدید را به وزارت کشور ارسال نموده تا توسط وزیر کشور جهت اجرا به شهرداری ها و دهیاری ها ابلاغ گردد. پس از ابلاغ بهاء خدمات، شورای اسلامی مربوطه می تواند نسبت به تصویب نرخ و میزان تعرفه ابلاغی با رعایت ضوابط اقدام نماید. بدیهی است در مواردی که عنوان بهاء خدمات در این دستورالعمل درج شده باشد و به هر دلیلی شهرداری یا دهیاری شرایط ارائه آن خدمات را پس از نهایی شدن تعرفه بهاء خدمات احراز نماید می تواند پس از سیر مراحل قانونی نسبت به تنظیم تعرفه خدمات ارائه شده طبق دستورالعمل اقدام نماید.

تبصره: پس از پایان بهمن ماه امکان تغییر عناوین عوارض و ضوابط مربوط به آنها وجود نداشته و هرگونه دخل و تصرف در دفترچه تعرفه عوارض مصوب ممنوع می باشد.

ماده ۲۵) هیئت تطبیق مصوبات شوراها در اجرای ماده (۹۰) قانون شوراها نسبت به بررسی مصوبات شورای اسلامی و انطباق آن با عناوین عوارض و بهاء خدمات و ضوابط موضوع این دستورالعمل اقدام نموده و موارد مغایر را جهت اصلاح و بازنگری به شورای مربوطه اعلام نماید. بدیهی است مسئولیت وضع هر نوع عوارض و بهاء خدمات خارج از چارچوب قوانین و مقررات این دستورالعمل بر عهده پیشنهاددهنده، شورا و هیئت تطبیق مربوطه خواهد بود و با متخلفین طبق ترتیبات قوانین و مقررات مربوطه برخورد می گردد.

ماده ۲۶) عناوین عوارض و بهاء خدمات که به استناد سایر قوانین وضع و نحوه وصول آنها تعیین گردیده است ازجمله عوارض نوسازی و عمران شهری، اجرای طرح های ترافیکی (مصوبه شورای ترافیک)، اجرای ماده ۱۵ رسیدگی به تخلفات رانندگی، بهاء خدمات صدور معاینه فنی خودرو، بهاء خدمات فضای سبز و قطع اشجار (موضوع مفادآئین نامه اجرایی ماده یک قانون حفظ و گسترش فضای سبز)، بهاء خدمات مدیریت پسماند (طبق دستورالعمل و شیوه نامه های ابلاغی وزارت کشور) به قوت خود باقی و قابل وصول می باشد.

ماده ۲۷) در صورت وجود اختلاف، استتکاف و اعتراض در خصوص عوارض و بهاء خدمات شهرداری ها، موضوع در کمیسیون ماده ۷۷ قانون شهرداری مطرح گردیده و رأی کمیسیون مذکور لازم الاجرا خواهد بود. همچنین در صورت وجود اختلاف، استتکاف و اعتراض در خصوص عوارض و بهاء خدمات دهیاری ها، موضوع در کمیسیون مندرج در تبصره (۳) ماده (۱۰) قانون مطرح گردیده و رأی کمیسیون مربوطه قطعی و لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۲۸) کلیه مطالبات شهرداری ها که بالای یک میلیارد ریال باشد، طبق تبصره (۲) ماده (۱۰) قانون جزء اسناد لازم الاجرا بوده و باید طبق مقررات مربوط به اسناد رسمی عمل شود. (موارد کمتر از یک میلیارد ریال مربوط به عوارض و بهاء خدمات مشمول ماده (۲۷) این دستورالعمل خواهد شد.)

ماده ۲۹) پیشنهاد عناوین عوارض و همچنین تصویب آن هر سال باید حداکثر تا پانزدهم بهمن ماه انجام و مصوبه جهت طی فرآیند قانونی به هیئت تطبیق ارسال شود. فرایند تصویب عناوین عوارض باید بگونه ای باشد که تا پایان بهمن ماه کلیه مراحل قانونی آن طی گردیده و اعلان عمومی شود.

ماده ۳۰) فهرست عناوین عوارض شهرداری ها به شرح جدول شماره (۱) و عناوین عوارض دهیاری ها به شرح جدول شماره (۲) می باشد (پیوست). رعایت ضوابط مندرج در بخش توضیحات هریک از عناوین در هنگام تدوین و تصویب عوارض الزامی است.

ماده ۳۱) فهرست عناوین بهاء خدمات شهرداری ها به شرح جدول شماره (۳) و عناوین بهاء خدمات دهیاری ها به شرح جدول شماره (۴) می باشد (پیوست). رعایت ضوابط مندرج در بخش توضیحات هریک از عناوین در هنگام تدوین و تصویب بهاء خدمات الزامی می باشد.

ماده ۳۲) این دستورالعمل در ۳۲ ماده و چهار تبصره تدوین شده و از زمان ابلاغ، لازم الاجرا می باشد.

۱۴۰۲، ۹، ۲۸
 شماره: ۲۰۲۸۶۵

جدول عناوین عوارض و بهای خدمات و ترتیبات وصول آنها در شهرداریها و دهیاریهای کشور

عناوین عوارض شهرداریها (جدول شماره یک)

شرح عنوان	طبقه موضوعی	بایه های وضع عوارض محلی	اراضی	
			عوارض چشمه های معدنی	عوارض صدور پروانه ساختمانی
عوارض سالیانه املاک و مستلات (سطح شهر)	شاخص های تدوین نحوه محاسبه عوارض و ترتیبات وصول	ضوابط ترتیبات وصول	عوارض صدور مجوز حفار کشی و دیوار کشی برای املاک فاقد مستندات	عوارض صدور پروانه ساختمانی
عوارض سالیانه املاک و مستلات (سطح شهر)	قیمت منطقه ای ، مساحت اراضی	صرفا شهرداری هایی که مجوز ماده (۳) قانون نوسازی و عمران شهری را دریافت نموده اند می توانند نسبت به اخذ این عنوان عوارض اقدام نمایند. مبلغ این عوارض نباید برای هر متر مربع از اراضی و املاک، پس از اعمال ضریب تبصره ۳ ماده ۴۶ قانون مالیات مستقیم، بیشتر از ۲ هزارم (۲/۰۰) قیمت منطقه ای باشد. (این ضابطه برای املاکی که متعلق به دولت جمهوری اسلامی است مقرر نمی باشد)	عوارض صدور مجوز حفار کشی و دیوار کشی برای املاک فاقد مستندات	عوارض صدور پروانه ساختمانی
عوارض چشمه های معدنی	طول دیوار، ارتفاع دیوار، نوع دیوار (بتونی، آجری، فنس و نظایر آن)	در مواردی که مالکین صرفا در خواست احداث دیوار در ملک خود را دارند، یا سطح اشغال بنای احداثی کمتر از ۳۰ درصد مساحت عرصه باشد مشمول پرداخت این عوارض خواهند شد.	زیر بنا (مسکونی)	عوارض صدور پروانه ساختمانی
عوارض صدور پروانه ساختمانی	مساحت، طبقات، تعداد واحد، عمق، دهانه، ارتفاع، نوع بهره برداری از ساختمان	عوارض زیربنای ملازاد بر پروانه ساختمانی صادره یا بدون پروانه در صورت صدور رأی ابقا در کمیسیون ماده (۱۰۰) قانون شهرداری ها بر اساس همین عناوین محاسبه می گردد. - از زیربنای احداثی صرفاً یکی از عناوین موضوع این بخش وصول می گردد و امکان وصول دو عنوان عوارض موضوع این بخش به صورت هم زمان وجود ندارد. زیر بنای پارکینگ ساختمان که طبق ضوابط الزام به تأمین آن وجود دارد، مشمول پرداخت عوارض این بخش نمی گردد. در مواردی که در بافت فرسوده تجمیع پلاک ها صورت می گیرد شورای اسلامی شهر می تواند با لحاظ سیاست تشویقی عوارض مربوط به این بخش را متفاوت تصویب نماید.	زیر بنا (غیر مسکونی اعم از تجاری، اداری، فرهنگی، ورزشی و نظایر آن)	عوارض صدور پروانه ساختمانی
عوارض بر بالکن و پیش آمدگی	مساحت ، طبقات ، تعداد واحد ، عمق، دهانه، ارتفاع، نوع بهره برداری از ساختمان	زیربنای مربوط به بالکن و پیش آمدگی مشمول پرداخت عوارض (عوارض صدور پروانه ساختمانی) این عنوان می گردد.	زیر بنا (غیر مسکونی اعم از تجاری، اداری، فرهنگی، ورزشی و نظایر آن)	عوارض صدور پروانه ساختمانی
عوارض مستندات واقع در محوطه املاک (الاحقی، پارکینگ مسقف، استخر)	طول، عرض، ارتفاع	در صورت عدم مغایرت با ضوابط طرح های توسعه شهری یا روستایی وصول این عنوان مجاز می باشد.	زیر بنا (غیر مسکونی اعم از تجاری، اداری، فرهنگی، ورزشی و نظایر آن)	عوارض صدور پروانه ساختمانی

تاریخ: ۱۳۹۲/۰۲/۲۸
شماره: ۲۰۲۸۶۵

جدول عناوین عوارض و بهای خدمات و ترتیبات وصول آنها در شهرداریها و دهیاریهای کشور

عناوین عوارض شهرداریها (جدول شماره یک)

شرح عنوان	طبقه موضوعی	بایه های وضع عوارض محلی
عوارض تعدید پروانه ساختمانی	ساختمانی	در صدی از عوارض صدور پروانه ساختمانی
عوارض مستحدثات و سازه های ساحلی	مستحدثات	طبق ضوابط هر یک از عناوین مربوط به عوارض صدور پروانه ساختمانی محاسبه می شود.
عوارض مستحدثات، امکان دریافت عوارض زیر بنا و تراکم بصورت همزمان وجود ندارد	نوع سازه، قیمت منطقه ای (اراضی مجاور، مساحت)	در مواردی که در حریم دریا نسبت به احداث سازه یا مستحدثات طبق مجوز اقدام می شود شهرداری می تواند نسبت به اخذ این عنوان عوارض اقدام نماید. در صورت دریافت این عنوان عوارض از مستحدثات، امکان دریافت عوارض زیر بنا و تراکم بصورت همزمان وجود ندارد

ضوابط ترتیبات وصول

در مواردی که تاریخ اتمام عملیات ساختمانی درج شده در پروانه ساختمانی به پایان رسیده باشد و پروانه ساختمانی صادره با ضوابط طرح های توسعه شهری مغایرت نداشته باشد، پروانه تعدید می گردد. در این صورت عوارض تعدید پروانه برای سال اول پس از تاریخ اتمام عملیات ساختمانی رایگان و برای سال دوم حداکثر ۳ درصد عوارض صدور پروانه ساختمانی به نرخ روز (با تصویب شورای مربوطه) تعیین می شود. اگر همچنان در پایان سال دوم ساختمان تکمیل نشود، عوارض تعدید پروانه هر سال به میزان دو درصد عوارض صدور پروانه ساختمانی به نرخ روز افزایش می یابد تا به بیست درصد عوارض صدور به نرخ روز بالغ گردد. اگر عملیات ساختمانی طبق نظر مهندس ناظر شروع شده باشد، علیرغم مغایرت با طرح های توسعه شهری، طبق این تعرفه تعدید می گردد. املاکی که به دستور مراجع قضایی و شبه قضایی توقیف شده اند از این ضوابط مستثنی می باشند. ملاک عمل شروع عملیات ساختمانی مکاتبه مهندس ناظر و ثبت گزارش رسمی در سازمان نظام مهندسی می باشد. سال مآخذ محاسبه این عوارض اولین سالی می باشد که در اجرای بند (الف) ماده (۲) قانون در آمد پایدار این عنوان عوارض در تعرفه شهرداری درج گردیده است. مدت زمان مورد نیاز جهت تعدید پروانه باید با توجه به میزان پیشرفت فیزیکی پروژه انجام گردد.

در مواردی که تاریخ اتمام عملیات ساختمانی درج شده در پروانه ساختمانی به اتمام رسیده باشد و عملیات ساختمانی طبق نظر مهندس ناظر شروع نشده باشد، در صورتی که ضوابط طرح های توسعه شهری تغییر نموده و با پروانه صادره مغایرت داشته باشد، صرفاً در صورت وجود همه شرایط پیش گفته پروانه قبلی غیر قابل اجرا بوده و پروانه جدید صادر می گردد. در این حالت عوارض پروانه جدید به نرخ روز و عوارض پرداخت شده قبلی به عنوان طلب مودی لحاظ می گردد. لازم به توضیح است در مواردی که مودی درخواست اصلاح پروانه ساختمانی را داشته باشد صرفاً عوارض زیربنای مازاد بر پروانه به نرخ روز طبق تعرفه عوارض محاسبه و وصول می گردد.

۱۴۲۹، ۹، ۲۸
شماره: ۲۰۲۸۶۵

جدول عناوین عوارض و بهای خدمات و ترتیبات وصول آنها در شهرداریها و دهیاریهای کشور

عناوین عوارض شهرداریها (جدول شماره یک)

طبقه موضوعی	شرح عنوان	شاخص های تدوین نحوه محاسبه عوارض و ترتیبات وصول	ضوابط ترتیبات وصول
بایه های وضع عوارض محلی	عوارض آتش نشانی در هنگام صدور پروانه ساختمانی	ضریبی از عوارض صدور پروانه ساختمانی	میزان این عنوان عوارض حداکثر ۴٪ عوارض صدور پروانه ساختمانی (با تصویب شورای مربوطه) تعیین می شود و باید به حساب جداگانه مربوط به شهرداری واریز (بصورت مستقیم یا با واسطه حساب شهرداری ادهیاری متناسب با شرایط محلی) و صددرد آن جهت توسعه و تجهیزات آتش نشانی هزینه گردد.
	عوارض مشاغل (دام و موقت)	نرخ پایه شغل، مساحت، موقعیت جغرافیایی (طبقه وقوع، راسته و مرکز فعالیت تجاری)، تعداد روز فعالیت در سال	اخذ این نوع عوارض بصورت سالیانه از اشخاص حقیقی و حقوقی صنفی و حرف خاص از جمله مشاغل موضوع بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری ها، جایگاه سوخت، بازارهای میادین میوه و تره بار و نظائر آنها که در محدوده و یا حريم شهر مشغول فعالیت می باشند امکان پذیر است.
تأسیسات	عوارض صدور مجوز احداث و نصب تأسیسات شهری (دکانه)، تجهیزات و آنتن های مخابراتی، ترانسفورماتورها و نظائر آنها	مساحت، ارتفاع، موقعیت جغرافیایی (شامل پارکها، املاک بلا استفاده عمومی، املاک شخصی و نظائر آنها)،	این عنوان عوارض فقط یکبار و هنگام صدور مجوز وصول می گردد.
معابر	عوارض ناشی از اجرای ماده (۹) قانون حمل و نقل ریلی شهرهای بالای ۵۰۰ هزار نفر جمعیت	ضریبی از عوارض صدور پروانه ساختمانی	صرفاً جهت احداث و بهره برداری سیستم حمل و نقل شهری و حومه به میزان حداکثر ۵ درصد عوارض صدور پروانه ساختمانی (با تصویب شورای) امکان پذیر می باشد.
	عوارض ترده شبانه وسایل نقلیه باری در محدوده کامیون مصنوع	سن ناوگان، وزن، ساعات تردد	در معابری که به موجب مصوبه شورای ترافیک تردد کامیون ممنوع است، در مواردی که تردد شبانه کامیون صورت می گیرد مشمول پرداخت این عنوان عوارض می گردد.
تلبیفات	عوارض بر تابلوهای تبلیغات محیطی	ابعاد تابلو، موقعیت جغرافیایی، مدت زمان بهره برداری	در صورتی که تابلو نصب شده در سطح شهر دارای این سه ویژگی باشد تابلو معرفی بوده و مشمول پرداخت عوارض نمی گردد: ۱- مندرجات روی تابلو کاملاً منطبق بر مجوز فعالیت واحد باشد. ۲- تابلو صرفاً بر سردرب یا نمای محل فعالیت نصب شده و بیش از یک عدد نباشد. ۳- ابعاد تابلو کاملاً منطبق بر مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری در خصوص ضوابط و مقررات ارتقا کیفی سیما و منظر شهری و همچنین دستورالعمل موضوع بند ۲۵ ماده ۸۰ قانون شوراها و اسلای (در صورت وجود دستورالعمل) باشد. در صورتی که تابلو نصب شده هریک از این ویژگی ها را نداشته باشد مشمول پرداخت عوارض این عنوان می گردد.

جدول عناوین عوارض و بهای خدمات و ترتیبات وصول آنها در شهرداریها و دهیاریهای کشور				
عناوین عوارض شهرداریها (جدول شماره یک)				
ضوابط ترتیبات وصول	شاخص های تدوین نحوه محاسبه عوارض و ترتیبات وصول	شرح عنوان	طبقه موضوعی بایه های وضع عوارض محلی	ارزش افزوده ناشی از اجرای طرح های توسعه شهری
در صورتی که به درخواست مالک، ملک فاقد کاربری، تعیین کاربری شده و یا کاربری قبلی آن تغییر یابد، و از این اقدام ارزش افزوده برای ملک ایجاد شود، مشمول پرداخت این عنوان عوارض می گردد. میزان این عوارض نباید بیشتر از ۴۰ درصد ارزش افزوده ایجاد شده باشد. میزان این عوارض برای باغات خشک شده و بی حاصل حداکثر ۴۰ درصد ارزش افزوده و برای باغات مشمر ثمر و زنده پس از اخذ مجوز لازم حداکثر ۷۰ درصد ارزش افزوده خواهد بود. اگر درخواست مالک جهت تغییر کاربری ثبت نشده باشد، تازمانی که مالک درخواست بهره برداری از کاربری جدید را نداشته باشد مشمول پرداخت این عنوان نمی گردد. اخذ عوارض تغییر کاربری صرفا به موجب مصوبه کمیسیون ماده ۵ شورای عالی شهرسازی و معماری و یا براساس تغییر طرح تفصیلی امکان پذیر است و در سایر موارد از جمله ابقاء زیربنای با کاربری مخالف پروانه ساختمانی و یا در موارد اجرای ماده واحده قانون تعیین وضعیت املاک واقع در طرح های دولتی و شهرداری ها، اخذ این عوارض امکان پذیر نمی باشد.	ضربیی از ارزش افزوده ایجاد شده ناشی از تعیین کاربری	عوارض ارزش افزوده ناشی از تعیین کاربری عرصه در اجرای طرح های توسعه شهری		
	ضربیی از ارزش افزوده ایجاد شده ناشی از تغییر کاربری	عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری عرصه در اجرای طرح های توسعه شهری		
	این عنوان عوارض، از اراضی و املاکی که بر اثر اجرای طرح های احداث یا تعریض معابر برای آنها ارزش افزوده ایجاد می گردد، حداکثر به میزان ۴۰ درصد ارزش افزوده ایجاد شده برای یکبار قابل وصول می باشد.	ضربیی از ارزش افزوده ایجاد شده ناشی از اجرای طرح عمرانی توسط شهرداری	عوارض ارزش افزوده ناشی از اجرای طرح های عمران شهری	

شماره: ۲۰۲۸۶۵
تاریخ: ۱۳۰۲/۹/۲۸

جدول عناوین عوارض و بهای خدمات و ترتیبات وصول آنها در شهرداریها و دهیاریهای کشور

عناوین عوارض دهیاری ها (جدول شماره دو)

ضوابط ترتیبات وصول	شاخص های تدوین نحوه محاسبه عوارض و ترتیبات وصول	شرح عنوان	طبقه موضوعی بایه های وضع عوارض محلی
	قیمت منطقه ای ، مساحت ملک، ضریب مصوب شورا	عوارض سالیانه املاک و مستقات (ساخت روستا)	
مودی مکلف است در هنگام تفکیک، جهت تامین سرانه های خدماتی ، شوارع و معابر تا سقف ۵۵ درصد ارزش روز مساحت زمین، به قیمت کارشناسی، طبق مصوبه شورای بخش، نسبت به پرداخت عوارض تفکیک اقدام نماید. بدیهی است در صورتی که جهت تفکیک اراضی بخشی از زمین جهت تامین شوارع و معابر آزاد گردد، میزان آزاد شده از سقف عوارض تعیین شده در دفترچه تعرفه عوارض کسر خواهد شد	ارزش منطقه ای ملک، مساحت ملک، ضریب مصوب شورا	عوارض تفکیک اراضی	
		عوارض چشمه های معدنی	
در مواردی که مالکین صرفاً درخواست احداث دیوار در ملک خود را دارند، یا سطح اشغال بنای احداثی کمتر از ۳۰ درصد مساحت عرصه باشد مشمول پرداخت این عوارض خواهند شد.	طول دیوار، ارتفاع دیوار، نوع دیوار (بتونی، آجری، قفس و نظایر آن	عوارض صدور مجوز حصار کشی و دیوار کشی برای املاک فاقد مستندات	
عوارض زیربنای سازاد بر پروانه ساختمانی صادره در صورت صدور رأی ابقا در کمیسیون ماده (۹۹) قانون شهرداری ها بر اساس همین عناوین محاسبه می گردد. - از زیربنای احداثی صرفاً یکی از عناوین موضوع این بخش وصول می گردد و امکان وصول دو عنوان عوارض موضوع این بخش به صورت هم زمان وجود ندارد. زیر بنای پارکینگ ساختمان که طبق ضوابط الزام به تامین آن وجود دارد، مشمول پرداخت عوارض این بخش نمی گردد.	مساحت، طبقات، تعداد واحد، عمق، دهنه، ارتفاع، نوع بهره برداری از ساختمان	زیر بنا (مسکونی)	عوارض صدور پروانه ساختمانی
		زیر بنا (غیر مسکونی اعم از تجاری، اداری، فرهنگی، ورزشی و نظایر آن)	
		تراکم تا حد مجاز طبق مصوبات مراجع تصویب کننده طرح هادی روستایی (کاربری مسکونی)	
		تراکم تا حد مجاز طبق مصوبات مراجع تصویب کننده طرح هادی روستایی (غیر مسکونی اعم از تجاری، اداری، فرهنگی، ورزشی و نظایر آن)	
		عوارض بر بالکن و پیش آمدگی	
زیربنای مربوط به بالکن و پیش آمدگی صرفاً مشمول پرداخت عوارض (عوارض صدور پروانه ساختمانی) این عنوان می گردد.	مساحت ، طبقات ، تعداد واحد ، عمق، دهنه، ارتفاع، نوع بهره برداری از ساختمان.	عوارض مستندات واقع در محوطه املاک (الایچ، پارکینگ مستقل، استخر)	
در صورت عدم مغایرت با ضوابط طرح های توسعه روستایی وصول این عنوان مجاز می باشد.	طول، عرض، ارتفاع		

شماره: ۲۰۲۸۶۵
تاریخ: ۱۳۹۲/۴/۲۸

جدول عناوین عوارض و بهای خدمات و ترتیبات وصول آنها در شهرداریها و دهیارهای کشور				
عناوین عوارض دهیاری ها (جدول شماره دو)				
شرح عنوان	شاخص های تدوین نحوه محاسبه عوارض و ترتیبات وصول	ضوابط ترتیبات وصول	مستندات	طبقه موضوعی پایه های وضع عوارض محلی
عوارض تجدید پروانه ساختمانی	درصدی از عوارض صدور پروانه ساختمانی	در مواردی که تاریخ اتمام عملیات ساختمانی درج شده در پروانه ساختمانی به پایان رسیده باشد و پروانه ساختمانی صادره با ضوابط طرح هادی روستایی مغایرت نداشته باشد، پروانه تمدید می گردد. در این صورت عوارض تمدید پروانه برای اول رانگان و برای سال دوم حداکثر ۳ درصد عوارض صدور پروانه ساختمانی به نرخ روز (با تصویب شورای مربوطه) تعیین می شود. اگر همچنان در پایان سال دوم ساختمان تکمیل نشود، عوارض تمدید پروانه هر سال به میزان دو درصد عوارض صدور پروانه ساختمانی به نرخ روز افزایش می یابد تا به بیست درصد عوارض صدور به نرخ روز بالغ گردد. اگر عملیات ساختمانی طبق نظر مهندس ناظر شروع شده باشد، علیرغم مغایرت با طرح هادی روستایی، طبق این تعرفه تمدید می گردد. املاکی که به دستور مراجع قضایی و شبه قضایی توقیف شده اند از این ضوابط مستثنی می باشند.		
عوارض تجدید پروانه ساختمانی	طبق ضوابط هر یک از عناوین مربوط به عوارض صدور پروانه ساختمانی محاسبه می شود.	در مواردی که تاریخ اتمام عملیات ساختمانی درج شده در پروانه ساختمانی به اتمام رسیده باشد و عملیات ساختمانی طبق نظر مهندس ناظر شروع نشده باشد، در صورتی که ضوابط طرح هادی روستایی تغییر نموده و با پروانه صادره مغایرت داشته باشد، صرفاً در صورت وجود همه شرایط پیش گفته پروانه قبلی غیر قابل اجرا بوده و پروانه جدید صادر می گردد. در این حالت عوارض پروانه جدید به نرخ روز و عوارض پرداخت شده قبلی به عنوان طلب مودی لحاظ می گردد. لازم به توضیح است در مواردی که مودی در خواست اصلاح پروانه ساختمانی را داشته باشد صرفاً عوارض زیربنای مازاد بر پروانه به نرخ روز طبق تعرفه عوارض محاسبه و وصول می گردد.		
عوارض قطع درختان	نوع درخت، عمر درخت، بن درخت			
عوارض مشاغل (دائم و موقت)	نرخ پایه شغل، مساحت، موقعیت جغرافیایی (طبقه وقوع، راسته و مرکز فعالیت تجاری)، تعداد روز فعالیت در سال	اخذ این نوع عوارض بصورت سالیانه از اشخاص حقیقی و حقوقی صنفی و حرف خاص و مشاغل و حرف فعال که در محدوده روستا مشغول فعالیت می باشند امکان پذیر است.		

۱۵۲۹۲۸
 ۲۰۲۸۶۵
 تاریخ: شماره:

جدول عناوین عوارض و بهای خدمات و تربیات وصول آنها در شهر دارپها و دهیارپهای کشور				
عناوین عوارض دهیاری ها (جدول شماره دو)				
ضوابط تربیات وصول	شخص های تدوین نحوه محاسبه عوارض و تربیات وصول	شرح عنوان	طبقه موضوعی پایه های وضع عوارض محلی	نظایف
این عنوان عوارض فقط یکبار و هنگام صدور مجوز وصول می گردد.	مساحت، ارتفاع، موقعیت جغرافیایی (شامل پارکها، املاک بلا استفاده عمومی، املاک شخصی و نظائر آنها)، تعداد	عوارض صدور مجوز احداث و نصب تاسیسات روستایی (دکله، تجهیزات و آنتن های مخابراتی، ترانسفورماتورها و نظائر آنها)	تاسیسات	نظایف
در صورتی که تابلو نصب شده در سطح روستا دارای ویژگی موضوع بحث بیستم مقررات ملی ساختمان باشد، زمره تابلو معرف قرار گرفته و مشمول این عنوان نمی گردد.	ابعاد تابلو، موقعیت جغرافیایی، مدت زمان بهره برداری	عوارض بر تابلوهای نظایف محیطی		
در صورتی که به درخواست مالک، ملک فاقد کاربری، تعیین کاربری شده و یا کاربری قبلی آن تغییر یابد، و از این اقدام ارزش افزوده برای ملک ایجاد شود، مشمول پرداخت این عنوان عوارض می گردد. میزان این عوارض نباید بیشتر از ۳۰ درصد ارزش افزوده ایجاد شده باشد. اگر درخواست مالک جهت تغییر کاربری ثبت نشده باشد، تازمانی که مالک درخواست بهره برداری از کاربری جدید را نداشته باشد مشمول پرداخت این عنوان نمی گردد.	ضربتی از ارزش افزوده ایجاد شده ناشی از تغییر کاربری و یا الحاق	عوارض ارزش افزوده ناشی از الحاق به بافت و تغییر کاربری عرصه در اجرای طرح هادی روستایی	ارزش افزوده ناشی از اجرای طرح های توسعه روستایی	
این عنوان عوارض، از اراضی و املاکی که بر اثر اجرای طرح های احداث یا تعریض معابر برای آنها ارزش افزوده ایجاد می گردد، حداکثر به میزان ۳۰ درصد ارزش افزوده ایجاد شده برای یکبار قابل وصول می باشد.	ضربتی از ارزش افزوده ایجاد شده ناشی از اجرای طرح عمرانی توسط دهیاری	عوارض ارزش افزوده ناشی از اجرای طرح های عمران روستایی		

جدول عناوین عوارض و بهای خدمات و تریببات وصول آنها در شهرداریها و دهیاریهای کشور

عناوین بهاء خدمات شهرداریها (جدول شماره سه)

موضوع	شرح عنوان	تفصیلات و تریببات وصول	بهای خدمات
بهای خدمات	بهای خدمات آماده سازی در اجرای تیرها ۴ ماده واحده قانون تعیین وضعیت املاک واقع بر طرح های دولتی و شهرداریها	قیمت تمام شده	بهای خدمات آماده سازی در اجرای تیرها ۴ ماده واحده قانون تعیین وضعیت املاک واقع بر طرح های دولتی و شهرداریها
	بهای خدمات کارشناسی، فنی و آموزشی	نفر - ساعت	بهای خدمات کارشناسی، فنی و آموزشی
	بهای خدمات ناشی از صدور، تعدیل و الحاق پروانه ترکتها، رانندگان و ناوگان حمل و نقل بار و مسافر		بهای خدمات ناشی از صدور، تعدیل و الحاق پروانه ترکتها، رانندگان و ناوگان حمل و نقل بار و مسافر
	بهای خدمات بهره برداری از معابر توسط ترکت های مسافربری اینترنتی	مسافت طی شده، ضرب شورا	بهای خدمات بهره برداری از معابر توسط ترکت های مسافربری اینترنتی
	بهای خدمات (کرایه) جابجایی مسافر توسط اتوبوس، مینی بوس و سایر وسایل نقلیه و حمل و نقل ریلی درون شهری		بهای خدمات (کرایه) جابجایی مسافر توسط اتوبوس، مینی بوس و سایر وسایل نقلیه و حمل و نقل ریلی درون شهری
	بهای خدمات استفاده از پارکینگ های عمومی	نرخ پایه، مدت زمان توقف	بهای خدمات استفاده از پارکینگ های عمومی
	بهای خدمات ورود ماشین آلات حمل و نقل به پادانه ها و مبادین و بازارهای میوه و تره بار	نرخ پایه، مدت زمان توقف	بهای خدمات ورود ماشین آلات حمل و نقل به پادانه ها و مبادین و بازارهای میوه و تره بار
	بهای خدمات آرامستان ها	بهای خدمات آرایه شده حمل، تفنیل، تدفین	بهای خدمات آرامستان ها
	بهای خدمات ماشین آلات و تجهیزات	مدت زمان به قیمت تمام شده برای هر ساعت	بهای خدمات ماشین آلات و تجهیزات
	نمایش و ساماندهی سیما و منظر شهری	مساحت نما، اجرای عملیات برای هر متر مربع	نمایش و ساماندهی سیما و منظر شهری
عنوان بهاء خدمات	بهای خدمات بهره برداری از معابر و فضاهای عمومی شهری دارای شرایط فنی و ایمنی و عدم ایجاد مزاحمت در تردد	مساحت، مدت زمان بهره برداری	بهای خدمات بهره برداری از معابر و فضاهای عمومی شهری دارای شرایط فنی و ایمنی و عدم ایجاد مزاحمت در تردد

ضوابط تریببات وصول

این عنوان بهاء خدمات صرفاً در صورت ارائه خدمات مستقیم به شهروندان در اجرای قانون مربوطه قابل وصول خواهد بود.

خدمات تخصصی و فنی است که به صورت مستقیم توسط شهرداری (حالا سازمانها و شرکتهای موضوع ماده ۵۴ و ۸۴ قانون شهرداری) و به درخواست متقاضی (مودی ارائه می گردد).

این عنوان عوارض براساس مجموع مسافت طی شده توسط مسافری که اینترنتی که در سامانه سمناس ثبت شده است، از شرکت های مربوطه وصول می شود و میزان آن نباید از یک درصد مجموع هزینه های سفر در سال بیشتر شود.

در مواردی که به درخواست اشخاص حقیقی و حقوقی خدمات به صورت موردی و مستقیم ارائه گردد، قابل وصول خواهد بود.

در صورت درخواست موردی و توافق با ایشان جهت ساماندهی و بهسازی نمای ساختمان قابل وصول می باشد

بهای خدمات موضوع این بند به صورت دوره ای و متناسب با زمان استفاده از بهره برداران مشمول در قالب قرارداد قابل وصول می باشد.

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۲/۲۸
 شماره: ۲۰۲۸۷۵

جدول عناوین عوارض و بهای خدمات و ترتیبات وصول آنها در شهرداریها و دهیاریهای کشور

عناوین بهاء خدمات شهرداریها (جدول شماره سه)

موضوع	شرح عنوان	شاخص های تدوین بهای خدمات و ترتیبات وصول	ضوابط ترتیبات وصول
بهاء خدمات صدور مجوز حفاری، لکه گیری و ترمیم آسفالت معابر		مساحت، قیمت تمام شده، عمر آسفالت، مدت انجام عملیات، نوع حفاری (طولی، عرضی، دستی، مکانیکی، ضریب اهمیت معبر	در مواردی که به درخواست مالک برای دریافت خدمات انجام می گردد.
بهاء خدمات ارائه و نصب طرح ایمن سازی معابر در زمان عملیات کارگاهی			این عنوان بر اساس ضوابط مبحث ۲۳ مقررات ملی ساختمان (الزامات ترافیکی) و پس از ارائه طرح ایمنی عملیات ساختمان قابل وصول می باشد. حداکثر مبلغ این عنوان نیم درصد عوارض صدور پروانه ساختمانی خواهد بود.
بهاء خدمات صدور مجوز تردد بارهای ترافیکی			شهرداری می تواند از حمل بارهایی که به موجب ضوابط پلیس راهور محموله های ترافیکی قلمداد شده اند این عنوان (بهاء خدمات) را دریافت نماید.
بهاء خدمات مهاجرتن و اتباع خارجی			
بهاء خدمات حمل و نگهداری تجهیزات ساختمانی			در اجرای ماده ۱۰۰ قانون شهرداری جهت جلوگیری از ساخت و ساز غیر مجاز، مودیان مختلف مشمول پرداخت این عنوان می گردند.
بهای خدمات استفاده از مراکز رفاهی، تفریحی، فرهنگی، ورزشی، اجتماعی و خدماتی			کلیه خدماتی که به صورت مستقیم به اشخاص حقیقی یا حقوقی توسط شهرداری ها و یا شرکت ها و سازمان ها و موسسات وابسته به آنها (مانند کشتارگاه ها، پارکهای آبی و تفراتر آنها) ارائه می شود.

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۹/۲۸
 شماره: ۲۰۲۸۶۵

جدول عناوین عوارض و بهای خدمات و ترتیبات وصول آنها در شهرداریها و دهیاریهای کشور				
عناوین بهاء خدمات دهیاری (جدول شماره چهار)				
موضوع	شرح عنوان	شاخص های تدوین بهای خدمات و ترتیبات وصول	ضوابط ترتیبات وصول	
عناوین بهاء خدمات	بهاء خدمات کارشناسی، فنی و آموزشی	نفر - ساعت	بهای خدمات تخصصی و فنی است که به صورت مستقیم و به درخواست متقاضی لمودی توسط دهیاری ارائه می گردد.	
	بهای خدمات ایمنی و آتش نشانی			
	بهاء خدمات استفاده از پارکینگ های عمومی	نرخ پایه ، مدت زمان توقف		
	بهاء خدمات آرامستان ها	بهای خدمات ارائه شده حمل ، تسلیل ، تدفین		
	بهاء خدمات ماشین آلات و تجهیزات	مدت زمان قیمت تمام شده برای هر ساعت	در مواردی که به درخواست اشخاص حقیقی و حقوقی خدمات به صورت موردی و مستقیم ارائه گردد، قابل وصول خواهد بود.	
	بهاء خدمات بهره برداری از معابر و فضاهای عمومی روستایی دارای شرايط فنی و ایمنی و عدم ایجاد مزاحمت در تردد	مساحت ، مدت زمان بهره برداری	بهاء خدمات موضوع این بند به صورت دوره ای و متناسب با زمان استفاده از بهره برداران مشمول در قالب قرارداد قابل وصول می باشد.	
	بهاء خدمات صدور مجوز حفاری، لکه گیری و فریم آسفالت معابر	مساحت، قیمت تمام شده، عمر آسفالت، مدت انجام عملیات، نوع حفاری (طولی، عرضی، دستی، مکانیکی، ضریب اهمیت معبر	در مواردی که به درخواست مالک برای دریافت خدمات انجام می گردد.	
	بهاء خدمات مهاجرین و اتباع خارجی			
	بهای خدمات استفاده از مراکز رفاهی، تفریحی، فرهنگی، ورزشی، اجتماعی و خدماتی		کلیه خدماتی که به صورت مستقیم به اشخاص حقیقی یا حقوقی توسط دهیاری ارائه می شود.	